

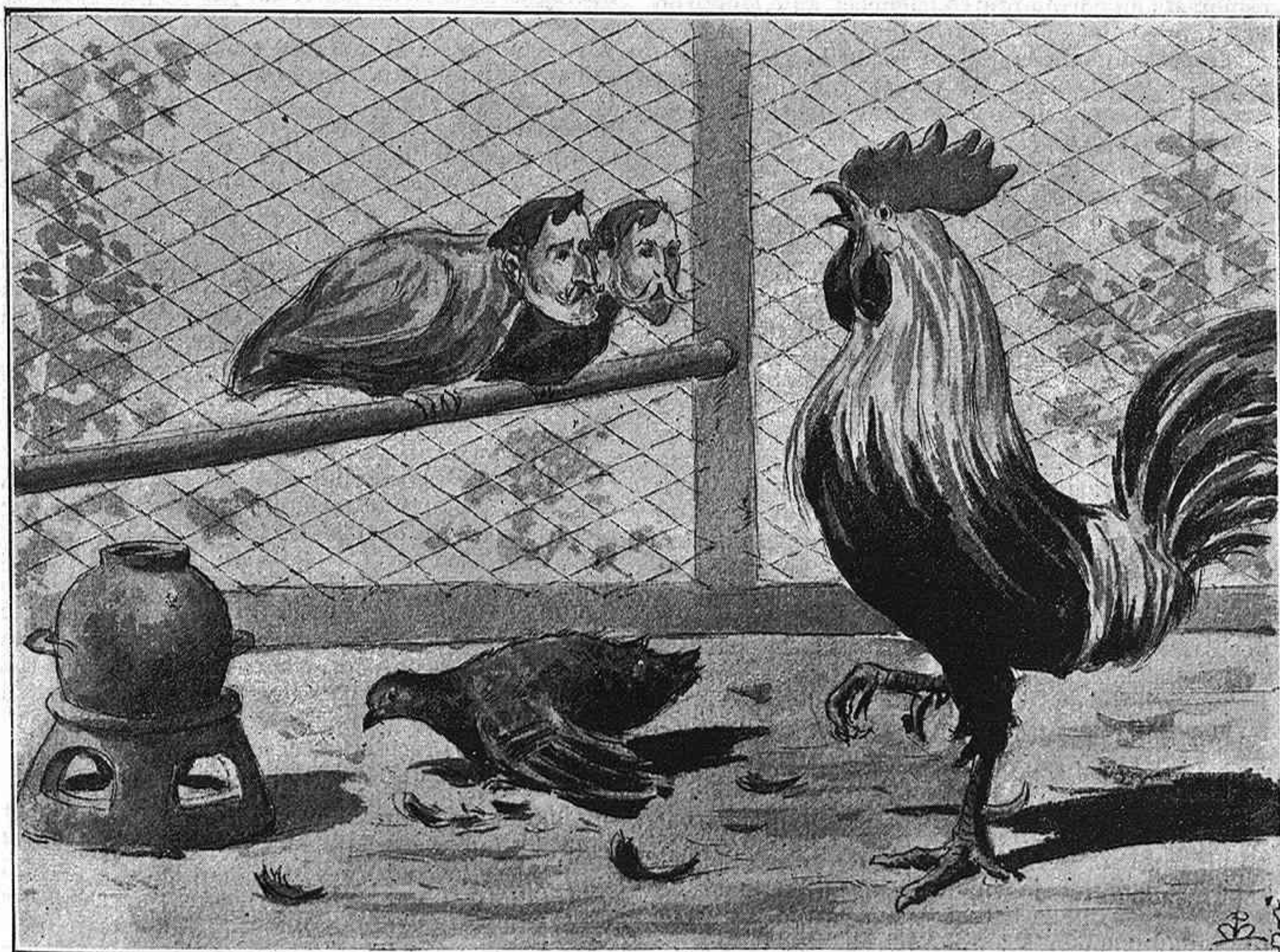

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
 LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA

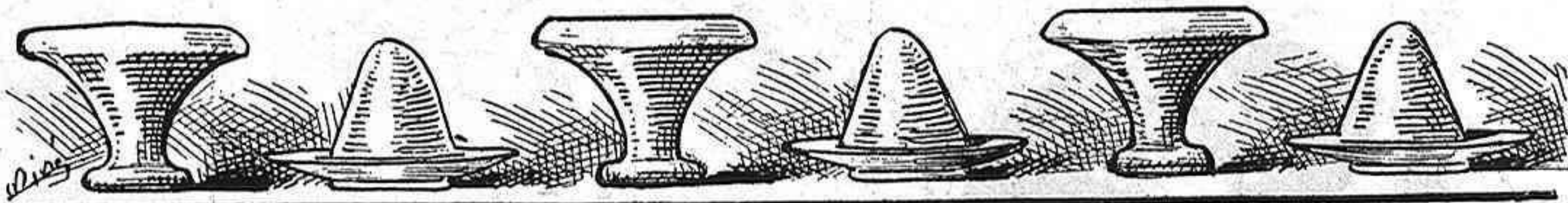
PREU DE SUSCRIPCIÓ
 Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
 Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

ENTRE 'L GALL Y LA PERDIU, Ó LA LLUYTA ELECTORAL

—Ja está vist: el gall sempre va á sobre.

LA NOTA DE LA SENMANA

Entre tanta saragata,—serenament garbellat,—veus'aquí lo que ha quedat:—molts *matons*... y alguna *nata*.

CRÓNICA

BALANS ELECTORAL

Prenguéem las últimas eleccions tals com han sigut; admetém com á bona senyal la observació que fan alguns de que l'cos electoral per fi desperta, y de que 'ls ciutadans comensan á interessarse per la cosa pública.

—Ja es bó que 'l'cos electoral desperti—observan altres de un carácter més sensat—pero sería convenient que no despertés tan fort.

Y respecte al despertar ab més ó menos bravesa, las opiniones están divididas, segons la passió política dels bandos que s' han disputat la jugada. ¡Qué hermós hauría sigut que tots á una haguesssin erigit el respecte més absolut al dret agé en norma de la seva conducta! Pero después de una dormida tan llarga, uns y altres s' han despertat ab molta empenya y ab un gran desitj de guanyar á tota costa, y á las campanyas de insolencias dels uns han respost els altres ab análogas campanyas, y els diners esmersats en corrompre conciencias, en comprarho tot, representacions d' ex-regidors, interventors y fins repartidors de candidaturas de la part contraria, en organizar rodas de votants fraudulentos y en exercir tota mena de coaccions del superior ó patró sobre la seva dependencia, han respost els altres ó sigui 'ls que no tenen diners, ab el garrot, las rondas de vigilancia y l' amenassa.

Pero aixís com el diner que hasigut sempre un gran corrossiu va fer el seu efecte en detriment de l'organización republicana que en molts colegis va quedar sense interventors y fins sense repartidors de candidaturas, á causa de que algú 'ls havia comprat, no sé fins á quin punt van influir las amenasas dels elements republicans sobre 'ls seus contraris. Jo fins crech que varen ser contraproduhents en el sentit de que molts que no hi haurían anat van acudir als colegis, may siga sino per donar mostrars de valentía, y sense per altra part corre 'l' més mínim perill, puig no hi ha exemple de que ni un sol elector al fer us del seu dret sigués atropellat. Van anar capellans á votar y las rondas republicanas varen respectarlos.

Casi pot dirse que s' aplicaren exclussivament á desbaratar rodas de votants fraudulentos, algunas de regionalistas, molts més de assalariats del govern. De manera qu' en justicia s' ha de dir, que si en alguns cassos las formas que emplearen no sigueren massa correctas, disculpa aixó fins á cert punt 'l' zel y la bona intenció ab que funcionaren per evitar que 's cometessen tota mena de fraus abominables.

Y tant clar y manifest era aquest propósit, que no hi ha un sol periódich, ni 'ls més enemichs dels republicans que haja pogut senyalar l' existencia de una sola roda que treballés per aquests. Hi ha hagut rodas de regionalistas; n' hi ha hagut del govern: de republicana no n' hi ha haguda cap.

¶ Pero no es aixó lo que avuy ens interessa dilucidar, sent d' esperar que 'l'abusos comesos anirán desapareixent, imposantse á la fi com una bona costum el respecte al dret agé y la serenitat en el seu exercici.

Avuy lo interessant es esbrinar quina es la opinió actual de Barcelona, segons els datos de las últimas eleccions. Al efecte, s' han de pendre en compte dos cosas: el carácter y composició de las forsas beligerants y 'ls resultats numéricos del escrutini.

Sabut es que 'ls regionalistas han anat á la lluyta, fent un arreplech d' elements heterogenis. Apart de las forsas que com á tals regionalistas pugan reunir, y de l' ajuda que individualment els han prestat els elements de la Unió Catalanista, y un sens fi de associacions, desde 'l' *Foment del treball nacional* á la *Colla del Arrós*, han contat ab els carlins, ab els integristas, ab una part de l' associació gremial, ab els conservadors en sa totalitat, ab el círcul republicá del carrer de la Porta-ferrisa y ab els federals que segueixen las inspiracions del senyor Vallés y Ribot. Aquests apoyos s' han patentisat en manifestos com el que suscrigué 'l' Duch de Solferino y 'l' que aperagué en el *Brusi* autorisat per un gran número de conservadors calificats que treballaren de ferm, y si algun dupte 'n capigués se desvaneixería examinant la candidatura regionalista, en la qual hi ha barrejats republicans, ab conservadors, carlistas y integristas.

A pretext de l' administració municipal se va constituhir una coalició formidable pera lliurar una batalla política, la més política que s' ha donat may á Barcelona.

Davant de aquesta coalició ha combatut el vell partit republicá; pero no unit, sino disgregat, per la defecció dels federals de 'n Vallés y del Círcul del carrer de la Porta-ferrisa, aixís com també pels traballs de una Junta municipal de fusió republicana, empenyada en presentar en alguns districtes, candidatura distinta de l' acordada per la coalició

Y ha combatut ademés, pero pel seu compte y sense mesclas, ni inteligencias ab els republicans, el partit lliberal monárquich que disposa dels elements y recursos oficials.

Es á dir, son tres els elements que han batallat: per una part la coalició regionalista engroixida ab un arreplech d' elements els més heterogenis; per altra part la coalició republicana mermada per la defecció de algunas agrupacions, y per fi el partit lliberal monárquich prevalgut de la forsa que li dona la possessió del poder.

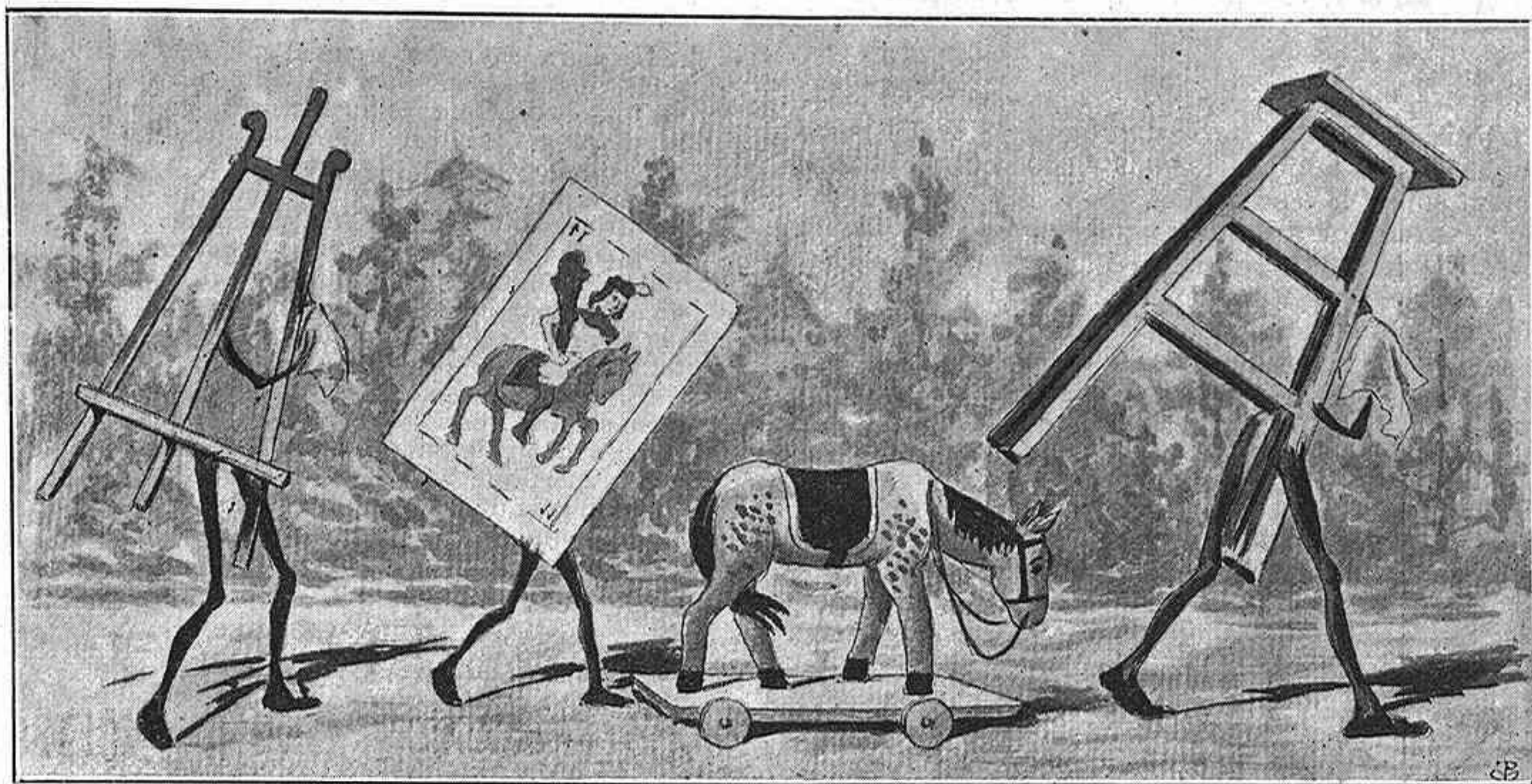
Vejám ara 'l' resultat total de l' elecció.

Vots emesos: 31,610 (*) dels quals corresponen:

Als candidats regionalistas.	10,961
Als candidats lliberals monárquichs.. . . .	7,824
Als candidats republicans.	12,825

(*) Aquesta y todas las cifras que figuran en la present crónica están computadas escrupulosamente dels datos oficiales publicats avants del dijous. L' escrutini general no pot alterarlos gran cosa.

¡NO HI HA CONCURS HÍPICH!

—Torném, torném á caseta
á plorá en la soletat.
¡Els traydors del municipi
se 'ns han arronsat!

En vista de aquest resultat ¿tenen dret els regionalistas á sostenir com sostenen encare avuy que Barcelona es seva?

Baix un altre punt de vista seria curiós saber lo que costa cada vot regionalista y lo que costa cada vot republicá. Si es certa la xifra de 40 á 50 mil duros que, segons se diu, han gastat aquells en sa campanya, 'ls hi haurá sortit cada vot de 4 á 5 duros. Els republicans en total no han gastat ni tan sols 500 duros, evidenciant que l'abnegació y l'entusiasme valen més que 'ls quartos. Els interventors republicans van tenir que pagarse tots ells el dinar. No arriba, donchs, á un promedi de 20 céntims el cost del vot de cada republicá.

Dadas las xifras del escrutini, el resultat en número de regidors electes, resulta desproporcionadament favorable als regionalistas.

Si hagués sigut veritat lo que afirmava tan reiteradament *La Veu de Catalunya*, que ja casi més que 'l nom de *La Perdiu* mereix el de *La Guatlla*, per el seu sistema de faltar al octau manament; si hagués sigut veritat alló que deya cada día de la *aliança ácrata-fusionista*, lo qu' es els regionalistas no haurían portat sino un número limitadíssim de regidors al consistori.

Seguint el seu exemple d'entendres ab tothom sense escrúpuls, hauría sigut fins á cert punt justificat que 'ls republicans s'haguessin entés ab els fusionistas, formant una coalició lliberal enfront de la coalició reaccionaria y lluytant bandera contra bandera. Pero 'ls republicans, lluny d'entendres ab els fusionistas, se dedicaren á desbaratar moltes de las rodas que aquests empleavan el día de la elecció. Si s'haguessen posat d'acort (tothom pot fer la proba comparant la suma dels vots republicans y fusionistas units ab els obtinguts per la coalició regionalista) sols set regidors haurían portat á la Casa gran, quatre per majoría en els districtes ters y quart, y un respectivament per minoría en el segon,

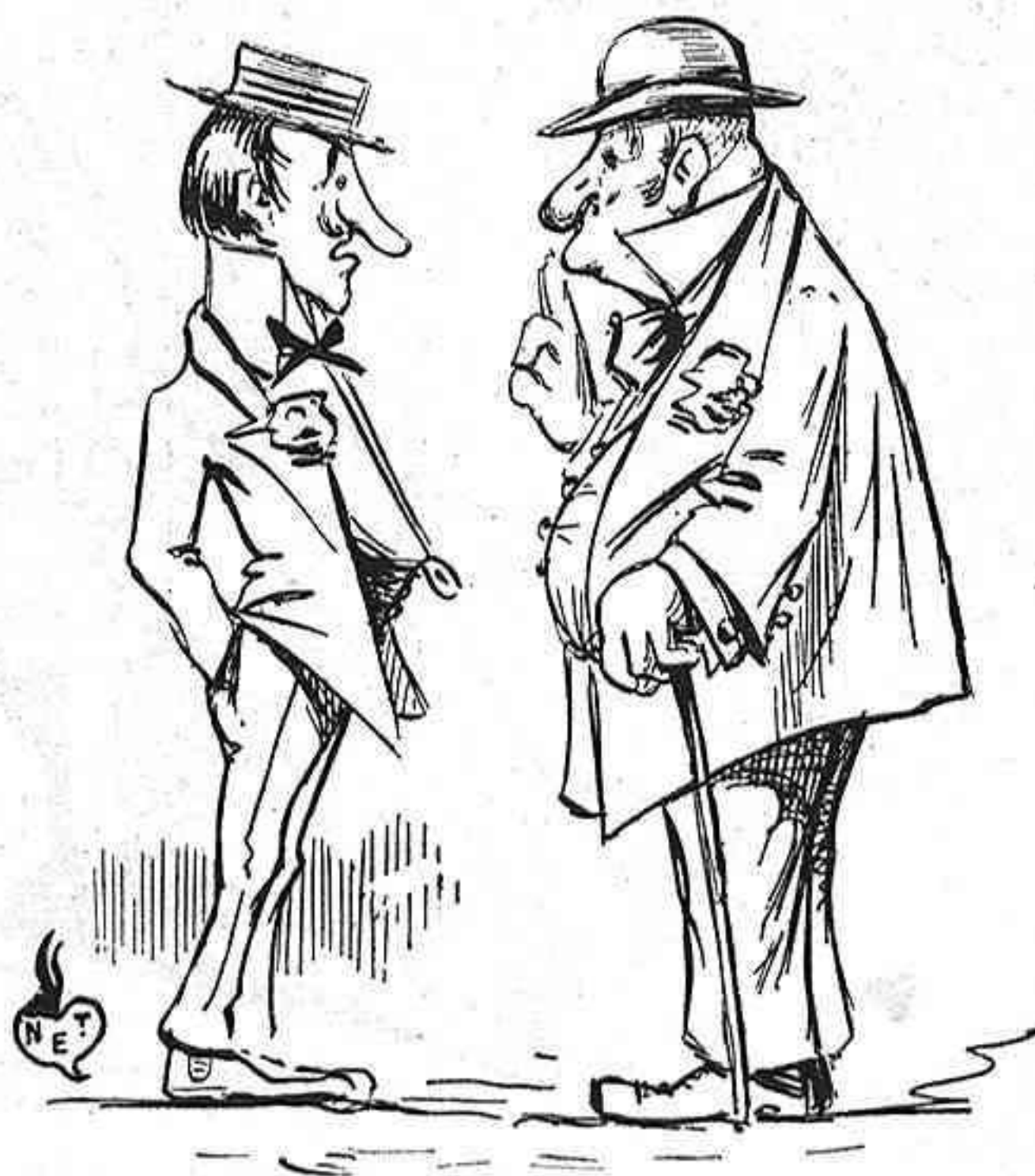
el sisé y l' octau. En els cinch restants districtes no n' haurían tret cap.

Aixís se deduheix del escrutini de cada districte.

La candidatura republicana y la lliberal unidas, portan els següents vots de ventatja sobre la regionalista:

En el districte 1. ^{or} .		912
En el districte 2. ⁿ .		406
En el districte 5. ^{nt} .		1,491

UN HÉROE CARCA-REGIONALISTA

—¿Setanta sis vots vas tirarhi á l' urna? Molt bé, noy; pero muixoni. ¡Que no s' esbombi!

En el districte 6. ^e	1,068
En el 7. ^m	4,191
En el 8. ⁿ	252
En el 9. ^e	1,271
Y en el 10. ^m	1,246

Unicament en el tercer y el quart portan 'ls regionalistas una majoría de 839 y 640 vots respectivament sobre 'ls republicans.

¿Y gosarán á dir encare que son amos de Catalunya? Ni de Catalunya, ni de Barcelona, ni del casco antich de Barcelona tan sols. En las elecciones del diumenje demostraren tenir alguna major influencia sobre 'ls seus rivals, sols en un districte de la Barcelona vella y en un de la dreta del Ensanche. En total: 1,479 vots sobre 'ls seus adversaris, en tant que aquests en els restants districtes n' alcansaren 10,837 sobre d' ells.

* *

Y tingas en compte, per últim, que mentres alguns elements liberals y fins republicans votaren pels regionalistas, no 's concebeix que ni un sol element reaccionari votés pels republicans.

Lo qual demostra y aixó es lo que més ens complau, que las conviccions republicanas y 'ls sentiments liberals forman com la segona naturalesa del poble barceloní.

Aixís ho han evidenciat una vegada més las elecciones del passat diumenje. Cantin números y menteixin *Veus de Catalunya*.

P. DEL O.

EL TEU RIURE

Un riure tens estrany que al goig m' incita,
dona vinguda al mon per cástich meu:
els teus llabis de verge quan els obras
tot el tresor me mostran de tas dents.

Per ta boca petita, posturera,
torrents derrotxas d' alegría y plaher
y entre harmonías de sensuais desvaris
m' apar quan rius, que s' troba lo cor meu.

¡Que m' agradas rihent!... la poesia
qu' escampan los teus llabis entreoberts
per ton rostre aleteja, boy donante
tot l' aspecte sublim d' un ángel bell.

¡Prou deus coneixer que 'm plau molt ton riure
quan sempre rius sols per donarm torment!...
puig es mon goig tan sols un goig platónich
y es el que ab febre ansío, 'l *verdader*.

¡Es lo goig d' agafarte ab las mans trémulas,
ensempe que rius, ton bell caparronet;
y estroncant en ta boca las riallas
poguer besar tos llabis bojament!...

A. CARRASCA GAYÁN

UN ELECTOR COM N' HI HA MOLTS

—Ah, no! Lo qu' es aquesta vegada estich formalment decidit. Passi lo que passi, costi lo que costi, pesi á qui pesi, vaig á votar.

¡No faltaria més! ¿Pera quán son els homes? Pera las ocasions; es á dir, pera las ocasions com aquesta, en que la patria... Recordemnos de 'n Clavé:

«La patria 'ns crida. ¿Qué fem?
> Aném, correm á ajudarla.»

¡Vaya si l' ajudaré, pobretal! Ab tota la forsa del meu vot.

No hi havia anat may, porque jo soch moro de pau y no m' agrada embolicarme en tonterías; pero s' ha dit que aquest cop s' hi ha d' anar, y creuria cometre un crim privant á Barcelona del meu sufragi.

Hi ha molts beneyts que diuen:—Bah! Per un vot més ó menos, no cal que m' escarrassi: no vindrá d' aquí la derrota ó 'l triunfo de la moralitat.

¡Ximples, més que ximples! Per un clau se pert una ferradura, per una anella 's trenca una cadena, per un punt se deixa de treure la grossa. ¿Ahont aniriam á parar si tothom comensés á ferse 'l cárrech de que 'l seu vot no significa res?...

No sé si era Sant Agustí ó Espartero que ho deya: «L' unió fa la forsa.» Unimnos, juntém nostres esforços dintre de l' urna cristallina, y...

Resoltament, á las vuyt en punt, desseguida que s' obrin els colegis, vaig á votar. ¡Brrr!...

* *

A las vuyt.

—Ja veurás, aném poch á poch y procedím ab método.

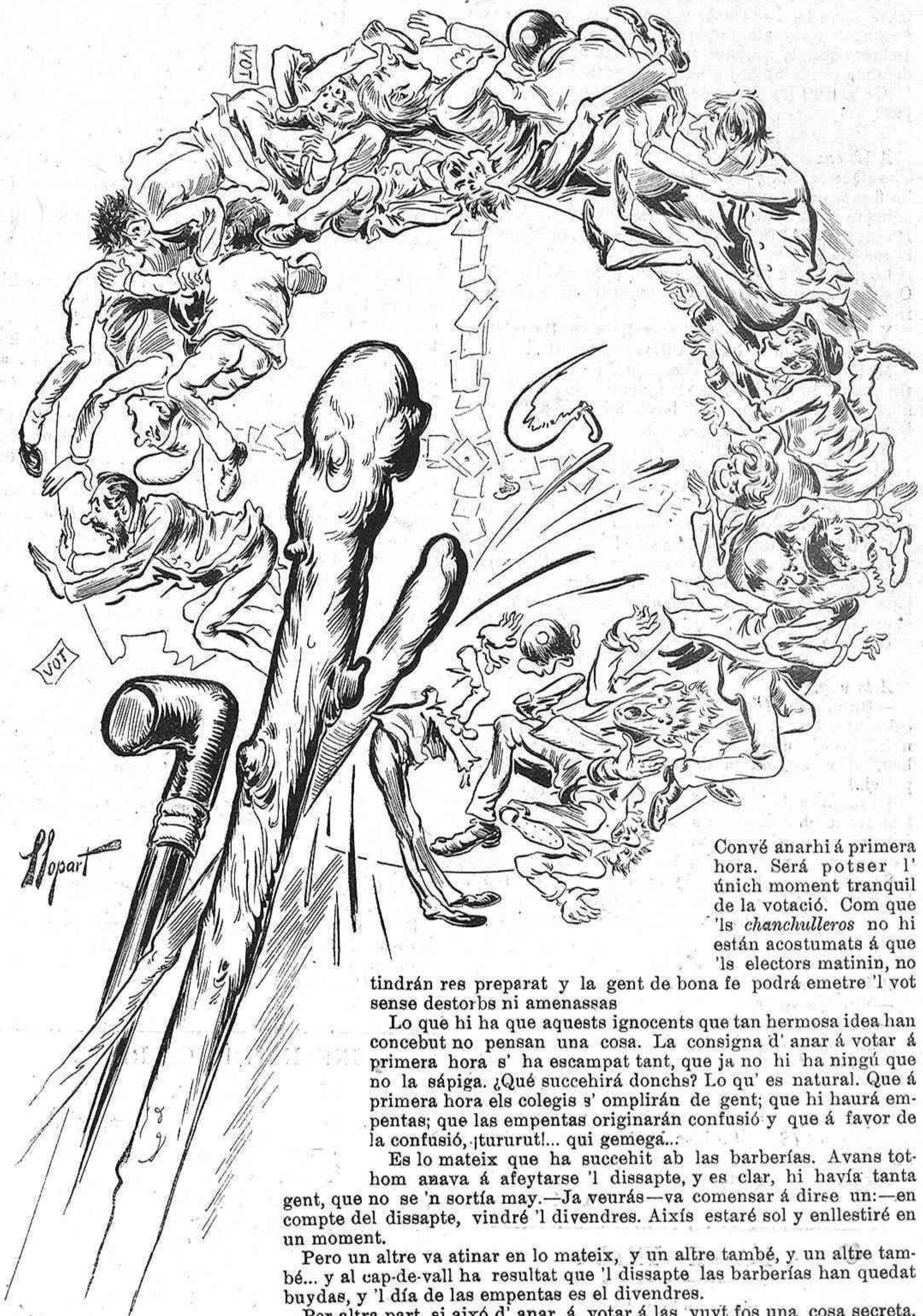
¿Perqué haig d' anarhi á las vuyt, precisament? Ahir, á tot arreu sentía dirse lo mateix:—

¡POBRE PERDIGOT!

—Hi votat trenta tres voltas,
m' hi barallat, hi rebut,
y no obstant ¡válgam Sant Jordi!
¡hem perdut!

COM SE DESFÁN LAS RODAS CARCA-REGIONALISTAS

Lopart

Una dossis de bastó,
y s' ha acabat la funció.

Convé anarhi á primera hora. Será potser l' únich moment tranquil de la votació. Com que 'ls *chanchulleros* no hi están acostumatats á que 'ls electors matinin, no

tindrán res preparat y la gent de bona fe podrá emetre 'l vot sense destorbs ni amenassas

Lo que hi ha que aquests ignocents que tan hermosa idea han concebut no pensan una cosa. La consigna d' anar á votar á primera hora s' ha escampat tant, que ja no hi ha ningú que no la sápigat. ¿Qué succehirá donchs? Lo qu' es natural. Que á primera hora els colegis s' omplirán de gent; que hi haurá empentas; que las empentas originarán confusió y que á favor de la confusió, ¡tururut!... qui gemegá...

Es lo mateix que ha succehit ab las barberías. Avans tot-hom anava á afeytarse 'l dissapte, y es clar, hi havia tanta gent, que no se 'n sortía may.—Ja veurás—va comensar á dirse un:—en compte del dissapte, vindré 'l divendres. Aixís estaré sol y enllestiré en un moment.

Pero un altre va atinar en lo mateix, y un altre també, y un altre també... y al cap-de-vall ha resultat que 'l dissapte las barberías han quedat buydas, y 'l día de las empentas es el divendres.

Per altra part, si aixó d' anar á votar á las vuyt fos una cosa secreta, que no la sapigués ningú, bueno; pero per ventura no n' están enterats també 'ls *chanchulleros*? ¿Y volen dir que sapiguentho no se 'n aprofitarán?

¡No han d'aprofitarse'n! ¡Oy quíns uns, per badar en aquests assumptos!...

Fet y fet, lo més prudent es deixar passar la primera glopada. *Por mucho madrugar, no amanece más temprano*. Generalment, la vanguardia es la que rep. Deixém que 'ls valents se posin al davant, y que demnos prudentment á la retaguardia.

¡Cá barret! Lo qu' es avans de las onze no hi vaig pas.

* *

A las onze.

—¿Qué faig?... ¿M' hi llenso?... No sé perquè se 'm figura que l' idea que hi tingut jo d' esperar á aquesta hora l' han d' haver tinguda molts altres. ¿Perqué no? Al fi y al cap es una ocurrencia que no té res d' extraordinari.

Lo que pensa un, també un altre ho pot pensar. O sinó, exemple lo que va succehir ab las barberías...

Y sobre tot, tractantse dels vehíns de Barcelona, que tan poca afició tenen á llevarse dematí...

M' hi jugaria qualsevol cosa que, á pesar dels matinejadors propósitos que ahir manifestava tothom, á las vuyt als colegis no hi havia un' ánima. ¡Qué hi havia d' haver!...

Ara, ara deuen serhi.

¡Que s' hi estiguin! A mí no me la pegan. Gracias á Deu tinch bon nas, y ensumo las cosas de lluny. ¡Sería bonich que fugint de las empentas de las vuyt anés á caure en las de las onzel...

¡No m' hi pendrán pas per altre!

L' hora més oportuna—ara ho veig clar—será quan els de la mesa estarán dinant. Llavoras, ocupats ab el plat, no pensarán ab l' urna, ni tindrán el cap en traficas y suplantacions.

Lo dicho, á la una.

* *

A la una.

—Rumiantho fredament, me sembla que no ho he calculat prou bé. Hi dit l' hora de dinar, y potser no n' hi ha cap de tan perillosa com aquesta. Dinant se beu, el vi escalfa la closca... y un home exaltat pel vi...

La majoría de las pendencies y disputas que acaban ab sanch comensan á la taula...

Prudencia, noy: siguém previsors, y deixém que 'ls vapors del xaret-lo s' hajin dissipat.

Sí, sí; crech que, contat y debatut, la gran hora, la més segura, perquè hi ha més vigilancia, es la darrera, poch moments avans de comensarse l' escrutini.

* *

A las quatre.

—Vinch á votar.

—Ha fet tart.

—¿Cóm s' entén? La lley diu que...

—La lley diu que á las quatre ha de tancar-se la votació: son las quatre y deu minuts... *Conque*, fassi 'l favor d' apartarse y no perturbi las operaciones del escrutini.

—Bueno... (*Sortint del local.*) Tant se me 'n dona. Suposo que no s' ha perdut res.

Per un vot més ó menos...

A. MARCH

A MA EX-AYMADA

Jo ja sé que no 'm pots veure y que ab mí estás enfadada, perquè encare quan te trobo vull tocar ta hermosa cara;

sé qu' has dit á tas amigas qu' ab mí ja no hi tens paraulas perquè soch un presumit, un cursi, y un tarambana. Un altre s' enfadaría; mes jo no; ¡tinch molta calma! Ma táctica consisteix en poder fer enfadarte: perquè aixís potser farás, com aquella altra vegada, que tot tirantme una cossa te vareig veure la cama.

FRANCISCO BERENGUER ROCA

DESPRÉS DE LA BATALLA

¿S' ha vist cosa mes graciosa? Va fer ahir, ahir mateix, l' emperador d' Alemania un petit discurset sobre la qüestió d' Orient, y 'l diari d' aquest dematí ja 'l porta tot de pe á pa: diumenje passat va haverhi eleccions á Barcelona, y avuy, es á dir, al cap de quatre días, al meu districte encare no sabem qui ha sortit elegit.

Aixó, á mes de posar de relleu la sinceritat ab que en aquesta terra 's practica 'l sufragi, demostra que aquí 'ns arriban mes aviat las noticias de Berlin que las del camp de 'n Grassot.

Mentres s' estava verificant la votació, uns quants amichs que per estar al tanto de la marxa de la cosa 'ns havíam reunit á la cerveseria de la cantonada, per poch ens torném tarumbas.

Arribava un:

—Bonas noticias: la balansa s' inclina á favor de 'n Casulleras. A la secció quarta té ja mes de quatre cents vots.

Compareixia un altre:

—Malorum! En Ganassa va á sobre: tothom vota per ell.

—¿Y en Casulleras?

—Reventat: á la secció quarta no l' ha votat ningú.

—Pero no deyan?...

—Al principi semblava que sí, pero las malehidas rodas ens ho han fet tot malbé.

—¿Rodas?—cridava un bromista.—Ara crech que 'n passan.

—¿Quantas?

—Dugas.

Sortíam al carrer, y en efecte, veyam passar un carro ab dugas rodas monumentals.

Per allá á las onze, en menos de deu minuts vam rebre la visita de tres distints emissaris.

El primer:

—En Casulleras guanya.

El segón:

INFANTERÍA CLERICAL

Una patrulla de perdigots.

RONDANT

—Mamá, encare 'ns segueix.

—Sí, com tots; pero quan repari que preném el camí de l' iglesia, qu' es allà ahont casan, ja veurás com deixa de seguirnos.

—En Casulleras pert.

El tercer:

—La elecció de 'n Casulleras está indecisa.

Aquest al menos s' acostava una mica á la veritat: la elecció de 'n Casulleras estava indecisa, y els nostres cervells estavan convertits en un' olla de grills.

Després de dinar, els quatre companys que formavam el grupo vam acabar la paciència.

—¿Aném, cadascú per la seva banda, á recorre 'l districte y á recullir impresións?

—¡Ja está dit... ¡Y visca en Casulleras!

En Casulleras va viure, perque afortunadament per aquella part no va haverhi tiros; pero al tornar-nos á reunir, després d' un' hora de trotar com uns desesperats, estavam tan bé de noticias com avans de separarnos.

L' un sabia «de bona tinta» que 'l nostre candi-

dat portava una majoria de cinch cents vots.

L' altre havia averiguat «per molt bon conducto» que 'n Casulleras estava anantse'n á fons.

L' altre assegurava «pel seu cap» que 'n Casulleras sortia triufant.

Jo, enrahonant ab el cor á la má, vaig dir francament lo que sabia; y lo que sabia era... que no sabia res. M' havían dit tantas cosas diferentas, venia ple de noticias tan contradictorias, que 'l cap se m' havia fet un capdell, y ja ni recordava 'l nom que 'm deya, ni sabia si jo era en Casulleras ó en Casulleras era jo, ó estavam elegint concejals, ó jugant á fet ó arreglant l' equipatje per anar á Sant Boy aquella mateixa tarde.

—En ff—vam dirnos posantnos *sobre sí*, tips d' enrahonar, de caminar y de fer sumas en l' atmósfera:—el dupte ha de durar poch: esperém al vespre, y 'ls diaris ens explicarán la veritat.

¿La veritat deyan? Ara li fan el mánech.
Surten á la nit els diaris, els comprém tots, per alló de que més hi veuen quatre ulls que dos, y 'ns aboquem com á fieras afamadas sobre 'l *Resultado de la elección de concejales*.

Segons *La Publicidad*, en Casulleras havia perdut.
Segons *La Veu*, en Casulleras havia guanyat.

Dels datos del *Liberal* se 'n deduhia que 'n Casulleras tenia mil quatre cents dotze vots.

Dels que donava el *Noticiero* resultava que no n'havia tingut mes enllá de tres dotzenas y mitja.

Y aixís estém: d' aquest galimatias no n'hem pogut sortir.

Han passat quatre días, y la xarada encare no s'ha resolt.

¿Es el nostre concejal en Casulleras? ¿Es en Gannassa?

Si avans de l' altre divendrés s' ha pogut averiguar, en el número que ve ja tindré l' honor de comunicals'hi.

MATÍAS BONAFÉ

PENSAMENTS

A MON ESTIMAT GERMÁ DELFÍ

L' excés de sabiduría
per més que sembli que nó
te quelcom de bojería
aixís com la simpatía
te quelcom de repulsió.

Un sabi, per més qu' ho siga
té alguna excentricitat
que fá que tothom se 'n riga,
y odia al ser estimat
quí més á estimar se obliga.

Fora impossible la vida
si no existia la mort;
sense l' infinit la mida
del temps fora una mentida;
sense goig no hi ha dolor.

Si miras un breu instant
ficsament del sol la llum,
tenebras ne surtirán;
qui enrrera vá per costum
sempre vá mes endavant.

Quí nega la fé, creu més
que aquell que la fé no nega;
lo molt pesat no te pés,
qui llesa mes arreplega,
y lo tot resulta rés.

Y es qu' en lo mon la rahó
es una continua trampa;
l' amor eterna qüestió,
y tant sols resulta bó
alló que mes sura y campa,

Me dirán que faig agravi
á la vritat y al apreci
fent que 'l bó en dolent acabi,
mes desaffo á tot sabi
que 'm probi que soch un neci.

Puig com he dit del saber
la follia sortirn' pot,
la esclavitut del poder
y de lo no ser, lo ser
y d' alló que es rés, lo tot.

A. CORTINA RIVERA

LLIBRES

TEORÍA Y FABRICACIÓN DE TEJIDOS, por D. MIGUEL TRAVAGLIA Y CORTILS.—L' autor de aquesta obra es ben conegut en nostres centres industrials. Professor durant molts anys de dibuix aplicat al teixit y de teoría de teixits, conta per centenars els seus alumns, y tots li tenen verdadera estimació pel gran profit que treuen de las sevas lliçons claras, prácticas y en alguns punts verdaderament originals.

Fruyt de la seva llarga experiéncia, tant en l' ensenyansa com en la práctica, es el llibre que acaba de donar á la estampa. Apart de son mérit científich indiscutible y de revelar una série de aplicacions enterament novas y que no 's troban en altres tractats, l' obra del Sr. Travaglia 's distingeix pel método rigorós ab qu' está exposada, aixís com per la claretat y la precisió ab qu' está escrita. En aquest concepte es de verdader profit no sols pels teórichs de las fábricas, sino fins pels contramestres y pels mateixos operaris que tinguin aspiracions á ser alguna cosa mes que máquinas humanas.

El llibre está dividit en dos parts. En la primera l' autor estudia y ensenya las classes distintes de lligaments simples y compostos que han de formar després els teixits també simples y compostos. En la segona part posa de manifest el pas de la teoría á la fabricació, explicant las distintes monturas y operacions que cal efectuar. Y per fi l' obra termina ab una clara explicació dels teixits especials, tals com velluts, gassas, etc., etc.

En conjunt es de una utilitat inqüestionable pera tot dibuixant, que fixa sobre 'l paper quadrícula la idea que concebeix, aixís com també pel contramestre que ha de realisar en el taller el pensament que aquell ha confiat al paper quadrícula. Una série de teorías y cálculs fills de una gran experiéncia, donan per resultat un bon estalvi de temps y una precisió absoluta en el treball. Pera major facilitat y clara inteligencia, ilustran l' obra del senyor Travaglia un número considerable de gráfichs.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Comentarios al folleto «Lo cervantisme á Barcelona», por J. Givanell.—Un treball més que pot afejirse als que ab tanta abundancia han escrit els comentaristas del gran autor de D. Quijote. El senyor Givanell refuta victoriosament algunas afirmacions del senyor Carreras Candi, y davant de la traducció catalana del senyor Bulbena, sosté que D. Quijote es intraduhible.

∴ *Blanca Monier ó la enterrada en vida*, por Mr. Leroy. Com indica 'l títul, aquesta obra está inspirada en el fet de Poitiers que va produhir tan fonda connció.

∴ *Recuerdo del Jesuita Blanco, defensor del deísmo y cristianismo verdad*.—Al Excmo. Sr. Cardenal Casañas obispo de Barcelona, sobre su pastoral de entrada.—Com qu' es un folleto que s' hi pot sucra pa, bó será recomenar al Eminentíssim que 'l lleigeixi tot prenent el xacolate.

∴ *Reformas en correos, presentadas por la Opinión postal y telegráfica*.—Si se seguissen las prescripcions contingudas en aquest projecte, es inductable que 'l servey aniria extraordinariament millor de lo que vá avuy.

RATA SABIA

PRINCIPAL

Continua la companyía del Sr. Sánchez de León representant ab molt esmero las obras mes interessants del seu repertori

En una d' ellas *Los galeotes* vá donarse á conéixer el jove actor D. Emilio Diaz, que posseheix qualitats escelents y que si no 's desvía 'l creyém cridat á un porvenir falaguer.

MAR TRANQUILA

Las bonas pescadoras,
quan el mar está bé,

no necessitan canya
ni solen gastá esqué.

En l'obra de Sardou *Ferreol*, representada exclusivament per aquesta companyia, 'l Sr. Sánchez de León ratlla á una gran altura.

¿Y d'obras novas cóm estém?

Tenim notícia de que á la direcció li ha sigut presentat un drama que 's titula si mal no recordo *El hombre de nieve*, original de un autor jove de verdader talent. ¿Tindrém la sort de veure'l en escena? ¿O se subjectará l'obra del Sr. Cacho del Pozo, á la llarga peregrinació de *La Dolores* de 'n Feliu y Codina?

Pensi 'l Sr. Sánchez de León, que donar la má á un principiant es sempre obra meritoria. Pensi ademés alló del adagi «un clavo saca otro clavo». ¡Qui sab si un *home de neu*, podrá servir pera fondre 'l gell!

LICEO

Demá dissapte, si no hi ha contra-ordre, solemne inauguració de la temporada, que tractantse del Liceo, es sempre una de las grans festivitats teatrals del any.

¡Y ab quin interés anirém á sentir *El crepuscul dels deus*, l'última part de la famosa tetralogía, presentada ab gran esplendides de decorat y trajos y dirigida pel mestre Fischer, el gran amich de 'n Wagner y un de sos mes reputats intérpretes!

Inauguracions de temporada com aquesta fan realment mereixedor al *Liceo* de seguir ostentant el títol de *Gran Teatro*.

EL TENORIO

Ha sigut fins á mitjans de la present senmana, el pá de cada día, tant á *Novetats* com á *Romea*.

Tenorio y Nuevo Tenorio á tot drap.

Pero com deya en Tirso de Molina: «No hay plazo que no se cumpla...»

Avuy divendres se reanudan á *Romea* las representacions de *Llibertat*, y s'estrena una pessa del Sr. Nogué y Roca, titulada *Un marít modelo ó 'l pá de casa*.

Celebrarém que aquest pá de casa resulti ben apetitós.

CATALUNYA

Ab el *passillo El género infimo*, 'ls germans Quintero s'han decidit á fer lo que altres molts autors del género xich; es á dir: satirisar una cosa, pera fer de la cosa que satirisan l'incentiu principal per atreure al espectador.

En *El género infimo* se presenta un d'aquests salóns madrilenys, en els quals tot l'art se reduheix á presentar donas guapas, que cantan y ballan, y algun altre número escadusser. Els germans Quintero han adoptat pel cas un hipnotisador.

Y ab aquest, y la Campos, y la Gurina donan una funció entera, que contemplan alguns tipos, copiats dels que á Madrid solen assistir á tals espectacles, bastant ben observats y no poch xistosos, encare que devegadas diuhen cosas una mica massa verdas.

Y aixó es tot, y no hi ha més. El públich hi riu, passant agradablement l'estona.

La música no 's pot dir qu'estigui mal; pero se sembla á tantas pessas ja sentidas que no pot interessar. Pero ¡qué hi fá, tractantse de un'obra que s'ha escrit no perque entri per las orellas, sino pels ulls!

TÍVOLI (CIRCO EQUÈSTRE)

Han tingut efecte alguns debuts, entre ells el trio Al-fredos, y 'ls *brothers Boston's*, Miss Sonny y Mister Olschansky, tots els quals se distingeixen molt dintre de sas respectivas especialitats.

Y per aquest motiu res te d'extrany que 'l públich els premihi cada nit ab els seus aplausos.

N. N. N.

DESPRÉS DE LA LLUYTA

Entre 'ls molts incidents de la batalla que 's va doná' el diumenje prop passat, y dels quals els diaris no veig qu'hagin parlat,

s'hi contan els següents que gent verídica varen contarme pochs moments després, y que vaig á fer públichs sense guanyarhi res.

DITXOS POPULARS

Arrossegant la bestia pel mon.

A la quarta secció, districte dotze al votá un fabricant molt conegut va trencar l'urna á micas ab un fort estornut.

Al carrer d'Aribau un tupinayre defensantse d'uns quants republicans els va pendre... el rellotje. ¡Ves si era llarch de mans!

En un colegi del carrer del Mico á dintre l'urna un capellá distret va tirarhi una estampa de Jesús Nazareth

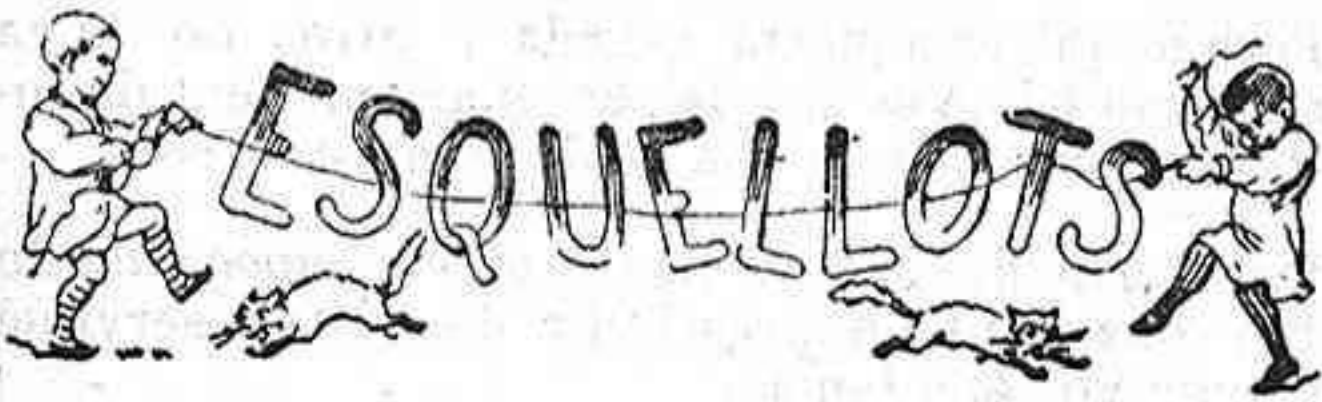
y un perdigot interventor volía qu'aquell vot tan extrany y religiós s'apuntés per en Freixas y que valgués per dos.

A un pinxo d'una roda fusionista dins del infern del gech li van trobá un sabre, una espingarda y una bomba de má.

Dos carreters á prop de la Bordeta per mor de las ditxosas eleccions, van cambiar dos tiros... d'animals bastant bons.

De detalls com aquests á la cartera ne porto recullits dos ó tres cents tots mes vritat que 'ls que *La Vea* explica y sobre tot tots ells mes ignocents.

JEPH DE JESPUS

Qualsevol que s' hagués volgut fer càrrech, per la lectura de *La Perdiu*, de lo ocorregut diumenje á Barcelona ab motiu de las e'ccions municipals, hauria quedat á fé ben enterat.

¡Vaya una manera de desfigurar els fets, de abultarlos segons poguessin danyar la bona reputació dels seus adversaris ó de atenuarlos ó no dirne res, en quant poguessin perjudicar el crèdit dels seus amichs!

De periódich apassionat com *La Perdiu* no n' hi ha avuy, ni n' hi ha hagut may un altre á Barcelona. Pero la passió per gran que sigui no pot disculpar la mentida erigida en sistema.

A alguns dels seus amichs varen nombrarlos diumenje regidors de Barcelona.

Y ella per la seva part va nombrarse embustera de primera marca.

¡Y no 's creguin: tot per amor al *lèxico* catalá! No teníam encare la traducció exacta y precisa de la locució castellana: «Miente más que la Gaceta»; y ella ha volgut que la tinguessim dihent: «Menteixes més que *La Perdiu*.»

TIPLE EN VAGA

—Ni la mes petita contracta... ¡Ni un bolot...

SANCH BLAVA

La marquesa de la Bleda y 'l conde dels Pergamins discutint els seus assumptos com dos tendres colomins.

Apa, Raymond Casellas: á escriurela en una pa-peleta y á enviarla desseguida al Doctor Alcover de Palma. Seria una llástima que per ignorancia, deixés de consignarla en el Diccionari de la Llengua catalana que té en projecte.

Dimecres encare no havían arribat á la Casa gran, algunas actas de las eleccions del diumenje.

¡Qué s' hi ha de fer! Anirían tant excessivament carregadas de vots falsos, y per altra part el pis de certs carrers está tan malament, que no té res d' extrany que pel camí vegin encallarse.

¿Qué n' haurá tret el caciquisme fusionista de alardejar de brut fins á l' hora de la seva mort?

Els fanalers del Gas Lebón, segons aixís ho assegura un periódich, varen rebre ordres terminants de votar la candidatura dels perdigots.

Vel'hi aquí una empresa de alumbrat que fa temps que ho vinch observant: en lloch de donar llum, dona fum.

Si á la nostra má estés, com ho está á la del Ajuntament, á n' aquesta empresa dels fanals ab pampallugas, ja fa temps que l' hauríam passada *pel gas d' aygua*.

El primer contratemps que ha suferit el funicular del Tibi-dabo, sigué la paralisació en sech del moviment, deixant á mitj camí 'l carruatje que pujava, y al que baixava.

Aixó va ser degut á haverse introduhit en el dinamó de l' estació superior una rata, que produhint un contacte, posá en combustió las bobinas.

Obrant ab justicia, cal absoldre de tota responsabilitat al Eminentíssim, que va benehir la línia.

Per quant l' autora del estropici, no era una rata de sagristia, sino una rata de claveguera.

¡Bona rifada!

En l' últim número de l' acreditada revista *Hispania*, dedicat, fíxins'hi bé, als morts, hi hem vist el retrato del famós tintorer senyor Casellas.

L' epígrama es de primera forsa y acredita l' intenció *miuresca* del propietari de *Hispania*. Quan ell, que ha de coneixer molt bé al senyor Casellas, per haverse'n servit, encare que per poch temps,

com a director, el coloca entre 'ls morts, els seus motius tindrà.

De tots modos, consti que 'l número es bonich y que 'l referit *difunt*, de cos present y rodejat de sepuleres, ocupa 'l lloch qu' en justícia li correspón.

Morts ab morts, ¿veritat, senyor Miralles?

Un dels elements que va treballar ab més entusiasme en favor dels perdigots, especialment en el districte quint, sigué la famosa *Colla del Arrós*.

No crech que pogués ferho com a Societat Balaguer, per quant, a ser viu D. Víctor, els ho hauria reprobat.

Van procedir, excludivament, com arrossaires.

Pero lo qu' es aquesta vegada l' arrós no 'ls va sortir prou bé. ¡Ves qui 'ls va donar entenent de intentar fer arrossos ab una *perdiu* tan estantissa!

Una nova moda que han tret els *super-chics* de París, consistent en prescindir de criats y servirse ells mateixos a la taula.

De aquest *sport* ne diuhen el *corintisme*... vajin a saber perquè.

S' ha de reconeixer, no obstant, qu' es molt principi de sigle, dat que 'l sigle xx estigui cridat com creuhen molts a modificar radicalment l' actual organisió social.

Avuy aquells senyors ociosos fan de criat de per riure.

¡Quí sab si ab el temps haurán de ferne per forsal!

UN BON PARROQUIÁ

—¡A la calle de Amalia!

—Pero, home, deixeme esbarjir una mica! Encare no fa vintiquatre horas que n' hi sortit.

En una carta de la Curullada (Segarra) que publicava días enrera *La Perdiu*, s' hi llegeix el següent párrafo:

«La missa major la digué nostre senyor Rector servit pels reverents Antón Graus, rector de Granyenella, Joan Munt, vicari de Tárrega, y Ramón Pocallet, vicari de la Curullada.»

Dat que hi haja—que ho duptem—un capellá que 's digui *Pocallet*, se 'm figura que *La Perdiu* hauria de abstenirse de citar-lo, perquè may la pugan confondre ab els periódichs semi-pornográfichs y poch respectuosos ab el clero.

¡Pobre animaló!

Tots els que pujavan ó baixavan de Montserrat pel cremallera l coneixían. De lluny ja 'l veyan, dret sobre las potas de darrera, un barret al cap, una capa a l' esquena, una banderola entre las potas de davant, fent centinella.

Tot el passatge del tren s' abocava del cantó d' ell: —¡El gos!... ¡El gos!... Mi-reulol!...—deya tothom y eran molts els que ficant má a la butxaca, li tiravan céntims. Y 'l gos serio, imposat de la seva missió de ajudar al seu amo a guanyarse el pá, de cara al tren al avansar aquest cap a ell, de cara al tren, girantse en radó, quan el tren s' allunyava, y cayent en sa posició natural aixís que 'l tren havia desaparegut en un revol... El seu amo llavors li donava uns quants copets al cap, y ab aquesta proba de carinyo 's contentava: era la única paga que

volia. Prou ho demostrava ab sos remenaments de qua.

¡Pobre animaló!

Mossegat per un gos foll que corria per aquells andurrials, tingueren de matarlo. ¿Per qué será qu'entre 'ls homes haja de haverhi malvats, y fins entre el gossos, el mi.lor y més lleal company que l'home té, haja de havern'hi de rabiosos?

A la friolera de 507 ascendeixen els advocats barcelonins que 's proposan exercir la professió... ey! si troban feyna.

Un advocat per cada mil habitants... ó sigui per cada 200 families.

De segur, més advocats que plets.

¿Revela aquesta superabundancia de *leguleyos* el decantat sentit práctic que sol atribuirse á la rassa catalana?

¡Ditxós qui troba qualsevol enredo ó tossuderia á que aplicar l'activitat y 'ls estudis!—dirán els més d'ells obligats á passar la major part del any creuhats de brassos.

¡Ditxós qui pot arreplegar una bona llimona!—dirán altres si s'enteran de lo que publica *El Escándalo* en son últim número.

Se tracta de una minuta, de un advocat granadí que conta 'ls seus serveys á 500 pessetas l' hora.

De un' altra minuta, també andalusa, en la qual s'hi llegeix la següent partida:

Pesetas

Por el escrito solicitando la declaración de heredero, asistencia á la prueba y á la vista, y estudio de antecedentes. . . . 30.000

¡Un any de sou deministre!

Ne cita un' altra relativa á la testamentaria dels Marqués de Villamejor, á quals hereus reclaman els advocats en concepte d'honoraris la suma de 400,000 pessetas, y además un pico de 117,000 per passants y escribents.

Aixó porta á la memoria l' quënto del hostaler que havent entrat á casa seva un príncep que anava de cassera á pendre un ou per beure, n' hi contá una unsa d' or.

—Deuhen anar molt escassos els ous en aquesta terra!—digué 'l magnat entregantli l' unsa.

—No—respongué l' hos-

taler embuxacantla—lo que van escassos son els prínceps.

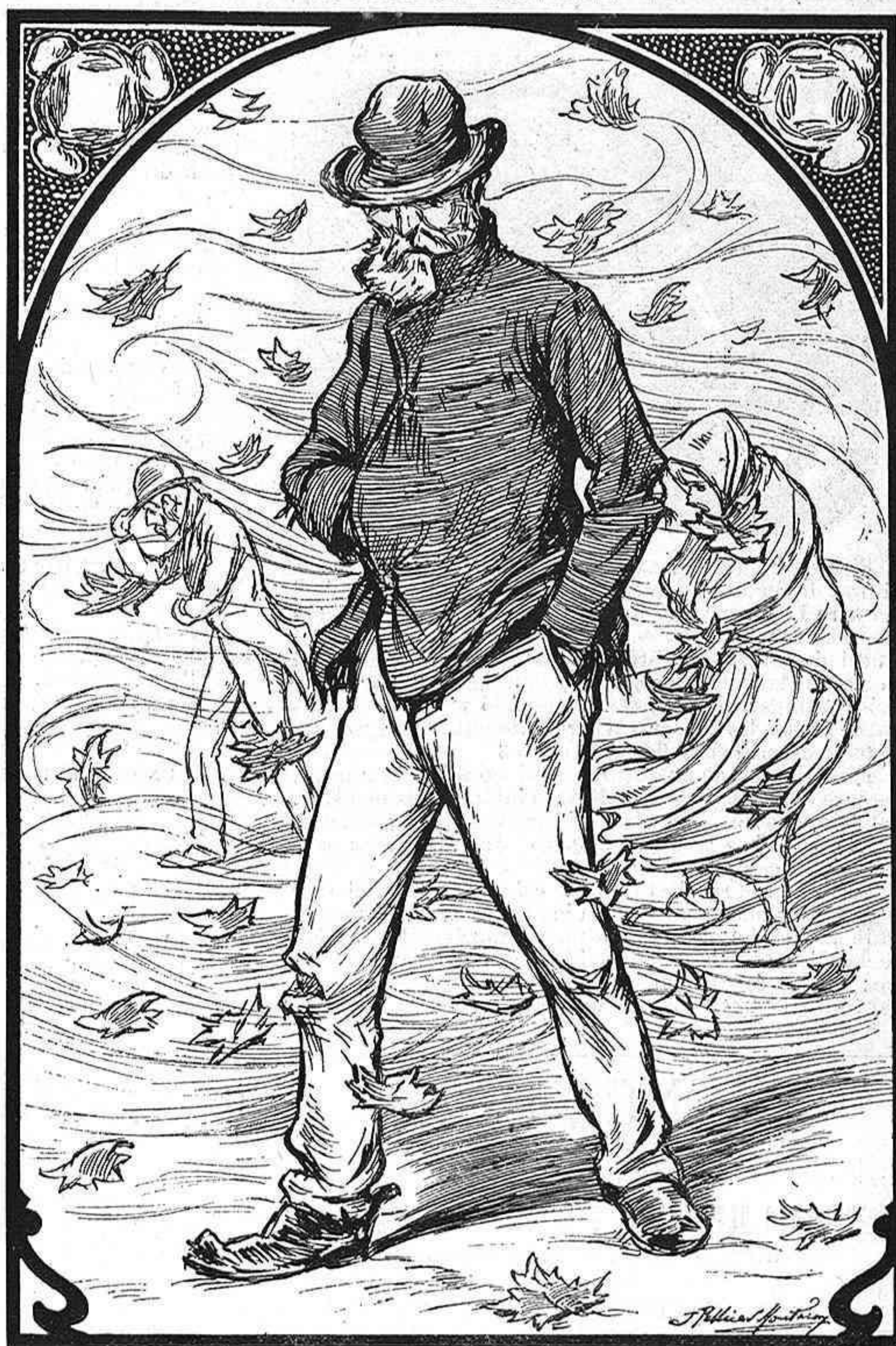
Lo mateix dirán els advocats: aquí lo qu' escaseja son els plets.

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA 1.ª—*A-ta co-na dor.*
- 2.ª ID. 2.ª—*A-mar-gós.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Elias—Elisa.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Els encarrilats—Torrendell.*
- 5.ª CONVERSA.—*Taper—Llers.*
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Una dona y un Deu.*

FILOSOFÍA D' HIVERN

—¡Y diuhen que la naturalesa es tan sabia!... Ves si en lloch de caure fullas no valdría més que cayguessin capas!..

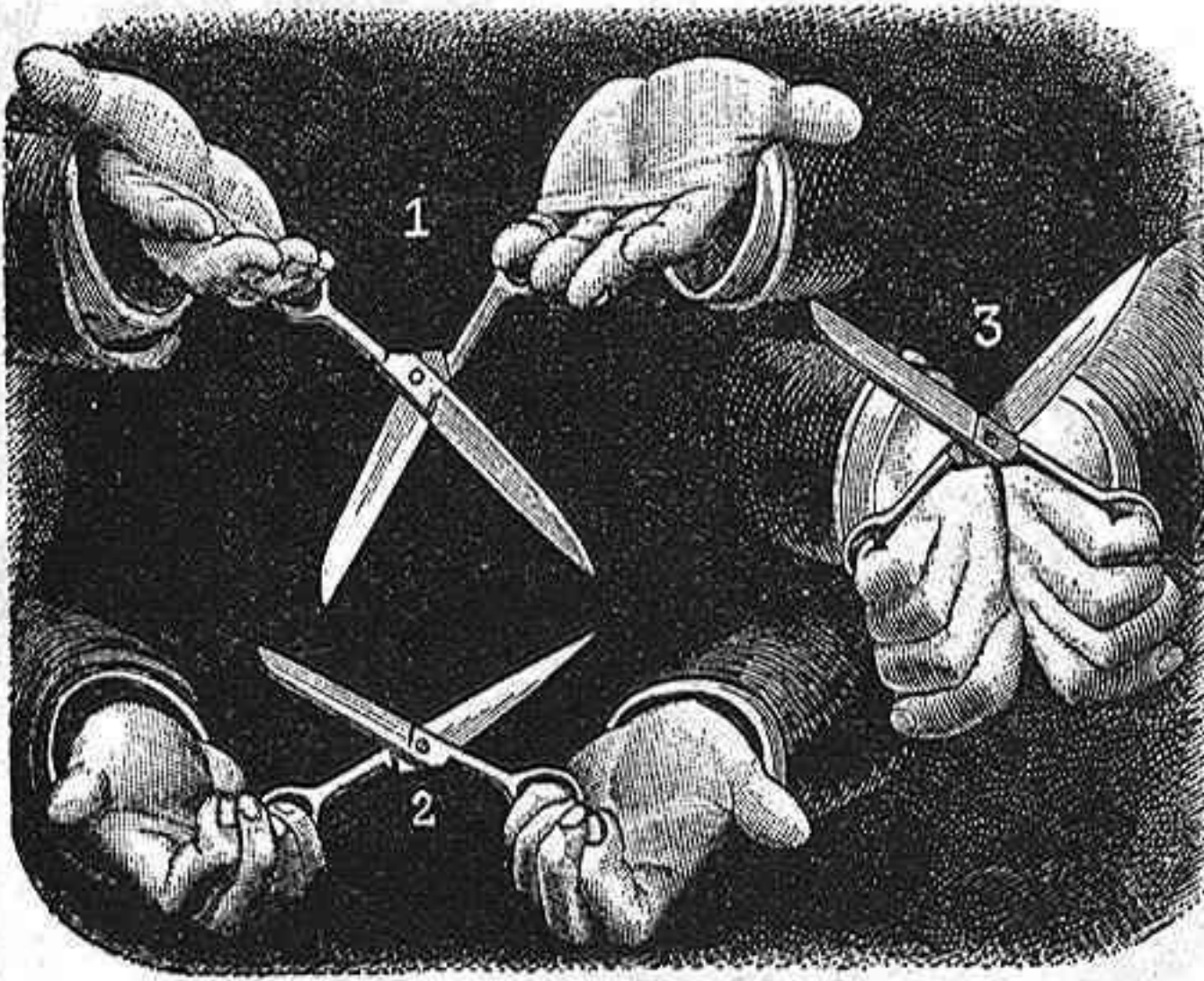
EL JOCH DE LAS ESTISORAS

Tots els jochs portan rahons. Y ab el joch de las estisoras, además, s' hi pot pendre mal si no s' hi va ab cuydado. Bó será que fem presió sobre aquest punt fent una crida als caps de casa:

—Oh, pare que tens un fill
y l' estimas y l' adoras,
apárta'l del gran perill
del joch de las estisoras.—

De tots modos, lo probable es que aquest joch (com els altres) no us vinguin ni las ganas de probarlo, lo qual garantirá la tranquilidat de las casas de socorro.

Y aném al cas:

Ficaréu un dit xich en cada un dels forats d' unas estisoras de regular tamanyo en la forma senyalada ab el número 1. Per medi d' un petit sacudiment de las dugas mans en fora, tirareu endavant las puntas y continuant fentli donar la volta fareu que us vinguin de frente al vostre pit tal com marca la figura número 2. Ara falta sols continuar el moviment de rotació y fer que, ab las mans juntas las estisoras vinguin de punta enlayre, segons se descriu en la figura número 3.

Fareu la mar de probaturas, y si no sabeu la trampa, sempre equivocareu el resultat. Ajuntareu las mans, sí, tal com s' indica, pero las estisoras vos quedarán en direcció oposada á la que 's demana, es á dir, ab las puntas mirant cap per vall.

Per lograr el resultat perfecte cal no mes que, al anar á juntar las mans en la forma indicada, las estisoras juguín al débil impuls y se sostinguín solzament per medi de las últimas falanges dels dits xichs, ó sigan las puntas; manera única també de que las estisoras puguín voltar lliurement quan las mans no s' ajuntan.

Total res.

TRENCA-CAPS

XARADA

UN AMOR DESENFRENAT Ó EL RAPTE DESBARATAT
HISTORIETA DE COSTUMS TONTAS

CAPÍTOL I.—A las 9.

ELL Y ELLA.

—¿M' estimas forsa, forsa?...

—Sí; t' ho juro;

com may mes estimar puga hu ningú.

—Sense tú, per mí res fora la vida.

—Jo crech que 'm moriría sense tú.

—Jo 't juro no total, si m' asseguras que 'm seguirás á mí per tot arreu.

—Demana lo que vulguis.

—Donchs, al vespre sigas sota Colón allá á las deu.

—¿Y qué 't proposas?

—Res; hu dos-tres-quarta á ton pare, á ta casa, á tot el mon!

—No faltaré.

—Jo allí vindré ab un cotxe...

y...

—¿No 'ns veurá ningú?...

—No; ni en Colón.

CAPÍTOL II.—A las 12.

ELLA Y LA MINYONA.

—¿Y el seu novio l'estima, senyoreta? Si d' homes no n' hi ha cap avuy de bó.

—¿Que si m' estima dius? es un tercera que Deu li ha dat, es tot estimació.

—Si es aixís ¡quina gangal!

—Avuy al vespre m' espera perquè diu que 'm vol robar; cinch ho dich á n' á tú; pero, cuydado de dirho al papá.

—Y ara, vol callar!...

CAPÍTOL III.—A las 13.

LA MINYONA Y EL PAPÁ.

—¿Aixó ha dit?

—Sí, senyor; ja ho pot ben creure.

—¡Vaya un disgust me vol tercera-quart!

—Oh, sí.

—Crieu, fills, pare... *ce mentira!* ¿y t' ha dit ahont se tenen de trobar?

—Allá sota Colón; ell ab un cotxe á las deu anirá á buscarla allí

y un cop la tinga dintre, pot pensarse...

—No parlis mes, que 'm fás *esgarrifi!*

CAPÍTOL IV.—A las 21'40.

ELLA (al peu del monument).

—Quin ayret fá per 'quí... tota tremolo... els barcos... aquest mar... no ho veuré mes. ¡Pobret papá!... poch pensa 'l que li espera. ¡Vé un cotxe cap aquí... oh, sí, sí... ell es.

CAPÍTOL V.—A las 22.

ELLA, UN COTXE, UN COTXERO, UN CABALL Y EL PAPÁ

—¿Que fas aquí? ¡berjaula!... ¡mala filla!

Potser no m' esperavas; ¿oy que no?

—(¡El papá!) ¡Ay... ay!... ¿qué tinch?...

—¡Tens molta barra!

—¡Ja no hi tornaré mes!... ¡Perdó! ¡perdó!...

(El cotxe 's pert per dintre la ciutat y la historieta aquesta s' ha acabat.)

J. STARAMSA

TRENCA-CLOSCAS

RITA SALVANS SEDÓN

TREMP

Ab aquestas lletras degudament combinadas formar 'l nom de un ex-poble de Catalunya.

JOSEPH GORINA ROCA

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olmo, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^{as}

Antoni López, editor, Rambla del Mltj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

¡Dijous que vé, día 21,
SORTIRÁ!

ALMANACH

DE

La Esquilla

DE

La Torratxa

PERA 1902

Escrit pels primers prosistas y poetas de la terra é ilustrat ab dibuixos originals dels mes notables artistes de Catalunya y d' Espanya.

L' Almanach de LA ESQUELLA,

conegut per tot arreu ahont hi ha cataláns, es cada any l'aconteixement artístich-literari d' aquesta temporada.

Centenars de dibuixos, reproduhits per tots els procediments y perteneixents á tots els gèneros.

Innumerables traballs literaris, abrassant desde l' acudit á la novela
Bellíssima cuberta á la TRICROMIA

Preu: UNA pesseta

Preguém per darrera vegada als Corresponsals que no hajin fet el pedido el fassin sens pérdua de temps. L' Administració, com de costum, servirá las demandas per rigorós torn.

Sortirá 'l pròxim dijous, día 21

CIRCO ELECTORAL BARCELONÍ

Madame Rápoli.